

Länsstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

1 (4)

Datum
2021-11-23

Diarienummer
14862-2021

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till
fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss om "Promemoria Ändringar av det statliga investeringsstödet till bostäder och stödet för energieffektivisering i flerbostadshus"

Er beteckning: Fi2021/03500

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker i huvudsak de föreslagna förändringarna av investeringsstödet till bostäder samt energieffektivisering i flerbostadshus. Ändringen av tidpunkt för prövningen av om ansökan uppfyller villkoren för att få förhöjt stöd vid en hög energiprestanda, samt borttagande av kravet på minst tio procent bostäder om högst ett rum och kök, bedöms som positiva förenklingar av villkoren som gör förutsättningarna för stöd mer förutsägbara för stödmottagare. Inkludering av stöden i EU:s återhämtningspaket bedöms kunna bidra till bostadsbyggandet och energieffektivisering i länet.

Länsstyrelsen vill framföra synpunkter på att införandet av de nya bestämmelserna vad gäller investeringsstödet till bostäder inte tar hänsyn till att ansökningar utanför storstadsregionerna har en betydande väntetid på medelsttildelning inför ett första positivt beslut. Detta beror på de potter som tidigare införts i stödet och som nu ersatts av en prioriteringsordning där ansökningar i storstadsregionerna tilldelas medel före ansökningar i övriga landet. Under väntetiden är många projekt pågående och hinner i en del fall slutföras enligt nu gällande regelverk. Länsstyrelsen ser därför att det kan innebära svårigheter för stödmottagare att uppfylla dessa nya regler i pågående eller slutförda projekt innan ett första positivt beslut kan fattas. Länsstyrelsen ser att denna prioriteringsordning har en negativ inverkan på bostadsbyggandet i länet, då väntetiden och möjligheten att få stöd innebär stora osäkerheter för sökande. Det går också emot de behov och ambitioner som finns i länet med hänsyn till de stora kommande industrietableringarna, där takten i bostadsbyggandet behöver öka.

Avsnitt 3.1 Ändrad tidpunkt för prövningen av förhöjt stöd för hög energiprestanda

Länsstyrelsen ser positivt på att prövningen av förhöjt stöd ska göras mot de krav på energianvändning som gäller när ansökan om investeringsstöd beviljas. Detta skapar en större förutsägbarhet för sökande och kan bidra till att fler har möjlighet att eftersträva en lägre energianvändning. Förslaget tillstyrks.

Avsnitt 3.2 Kravet på att minst tio procent av lägenheterna ska ha högst ett rum och kök eller annat utrymme för matlagning tas bort

Bostadsbehovet vad gäller lägenhetsstorlekar varierar mellan kommuner och kan på vissa orter i Norrbotten handla om en brist på större lägenheter. Länsstyrelsen anser därför att borttagandet av kravet på en andel om tio procent lägenheter om ett rum och kök bidrar till en bättre lokal anpassning av bostadsutbudet. Förslaget tillstyrks.

Avsnitt 3.3 Ändringar i investeringsstödet för att uppfylla de krav som ställs i RRF-förordningen

Länsstyrelsen tillstyrker att de nya bestämmelserna införs men vill framföra synpunkter på implementeringen av kraven i pågående ärenden som Länsstyrelsen tidigare bedömt uppfyller stödets villkor, men ännu inte fattat beslut i till följd av väntetiderna för ansökningar utanför storstadsregionerna.

Länsstyrelsen äskar medel för enskilda ärenden som bedöms uppfylla villkoren för att kunna beviljas stöd hos Boverket. Ett positivt beslut i ärendet kan först tas när medel har beviljats. I februari 2020 infördes en pottfördelning gällande investeringsstödet till hyresbostäder och bostäder för studerande som innebar att en större andel av tillgängliga medel skulle gå till ansökningar i storstadsregioner. Från oktober 2021 har pottfördelningen ersatts av skyldighet för Boverket att prioritera ansökningar från storstadsregioner i varje medelstildelning. Detta har fått till följd att ansökningar från regioner i övriga landet nu har en betydande väntetid på tilldelning av medel, för närvarande upp till ett års väntetid. Den nya prioriteringen gör det också osäkert i vilken omfattning som övriga landet kommer att kunna tilldelas medel framöver. Länsstyrelsen ser att denna prioritering av storstadsregionerna går emot de behov av bostäder som finns i Norrbotten och som beräknas öka under de kommande åren med anledning av de omfattande industrietableringar som kommer att äga rum. Väntetiden skapar en osäkerhet hos sökande och kan inverka negativt på bostadsbyggandet.

Stödmottagaren måste ge sitt godkännande till de nya bestämmelserna i förordningen för att uppfylla villkoren för stöd, och även tillse att samma krav ställs på den som utför eller medverkar till arbetet med

projektet. För de ansökningar som Länsstyrelsen i ett tidigare skede har bedömt uppfyller villkoren i stödet men som väntar på medelstildelning och därför inte har fått ett första beslut, kan det bli svårt att uppfylla de nya bestämmelserna gällande bevarande av dokumentation, platsbesök och inte minst synlighetskravet.

Länsstyrelsens synpunkt är därför att införandet av de nya bestämmelserna måste ta detta i beaktande, genom att undanta de projekt som inväntar medelstildelning, eller på annat sätt tillse att det inte blir en orimlig börda för stödmottagare att uppfylla de nya reglerna.

4 Ändringar i stödet till energieffektivisering för att uppfylla de krav som ställs i RRF-förordningen

Det är positivt att stödet blir en del av återhämtningspaketet då energieffektivisering av flerbostadshus kan bidra till att minska energianvändningen i bostadssektorn och genom detta bidra till uppfyllande av klimatmålen. Då stödet är så nytt ser inte Länsstyrelsen att det kommer innebära några större svårigheter för sökande att anpassa projekten till de nya reglerna. Förslaget tillstyrks.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Länsstyrelsen anser att övergångsbestämmelsen i investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande gällande vilka ansökningar som omfattas av de nya bestämmelserna enligt RRF-förordningen ska ses över. I den föreslagna förordningsändringen framgår att äldre föreskrifter fortfarande ska gälla för ansökningar som har beviljats stöd före ikraftträdandet den 1 januari 2022. Det finns dock ett stort antal ansökningar utanför storstadsregionerna som ännu inte fått ett första positivt beslut till följd av de långa väntetiderna på medel. Om medelstildelning sker efter att de nya reglerna trätt i kraft kommer dessa ansökningar att omfattas och därmed behöver dessa stödmottagare uppfylla de nya reglerna för att kunna beviljas stöd. Det kan bli problematiskt att anpassa pågående och ibland redan slutförda projekt om ingen begränsning av skyldigheterna införs. Länsstyrelsen tillstyrker att övergångsbestämmelser införs, men anser att avgränsningen för bestämmelsen behöver ses över gällande stödet till hyresbostäder och bostäder för studerande, alternativt att skyldigheten begränsas för dessa ärenden.

6 Konsekvenser

De nya reglerna innebär en ökad administrationsbörda för stödmottagare och utförare. Det är viktigt att det tydligt framgår vad dokumentationsskyldigheten och synlighetskravet avser och hur långtgående kraven är, till exempel inom vilket tidsintervall som kraven måste uppfyllas. En konsekvens är att stödmottagare som väntar på medel kan behöva ändra i avtal med utförare i redan pågående eller avslutade projekt. Länsstyrelsen anser att den aktuella situationen med

långa väntetider för ansökningar utanför storstadsregionerna bör ha funnits med i konsekvensutredningen av de föreslagna förändringarna. De instanser som ska utöva revision, såsom Ekonomistyrningsverket, kan behöva bedöma om det kan bli ett problem i deras skyldighet att följa upp stödet.

Länsstyrelsen anser att om det inte går att undanta projekt som väntat länge på ett första beslut, bör man se till att det inte blir orimligt svårt för stödmottagaren att införa de nya reglerna genom att till exempel begränsa skyldigheterna till anpassning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med Anna Palmgren Vahlroos som föredragande. I beredningen har enhetschef Willy Sundling samt handläggare Eleni Katsimenis, Anna-Karin Risnert och Anna-Karin Abrahamsson deltagit. Samverkan har skett med handläggare i Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.